

Rønnebæksholm almanak

Rønnebæksholm omtales for første gang i skriftlige kilder i 1321. Derfor ved vi, at gården på dette tidspunkt og frem til 1399 er ejet af slægten Moltke, hvorefter ejerskabet overgår til Kronen i de følgende to århundreder. Oprindeligt var Rønnebæksholm placeret på Dyrehaveholmen ca. 300 meter øst for den nuværende placering. Topografien er ændret meget, der har tidligere været flere åer, dæmninger og holme. På Rønnebæksholm står 2021 i tidens tegn, hvor vi fejrer dette 700-års jubilæum. Året bærer præg af, at vi forholder os til stedets plads i tiden, både bagud og fremadrettet. Rønnebæksholm er en lille kulturel biotop, hvor tider mødes, midt i omgivelser i bevægelse.

Kjeld Riff Andersen, komposition i emalje

1950-

November, november, november, messer digteren Henrik Nordbrandt (i samlingen *Hånden skælver i November*), mens forfatter Solvej Balle sidder fast i en tilsyneladende uendelig gentagelse af den 18. november i roman-serien *Om Udregning af Rumfang*. Men november er også nutid, lanternetid og vintertid. I Almanakkens spurt gennem 700 års historie er november lig med det 20. århundredes anden halvdel. Vi er i efterkrigstiden, verden har set endnu en konflikt, der skabte opbrud og rykkede grænser. Det er også en tid med afkolonisering, hvor en række nye, selvstændige lande opstår. Lande, som i mange tilfælde er efterladt uden det nødvendige økonomiske, infrastrukturelle og organisatoriske grundlag for at kunne opbygge samfund. De får betegnelser som 'U-lande' og '3. verdens lande', der har brug for bistand fra vesten, som betegner sig selv 'I-lande' og '1. verdens lande'. Spørgsmål om identitet, tilhørsforhold og overbevisning presser sig på. Også i Europa, hvor den indre kerne skal genopbygges og nye alliancer etableres. Det europæiske fællesskab dannes, og langsomt genopbygges økonomien og det kulturelle landskab. Vi går igennem 1950erne og 1960erne og pludselig kan de unge være teenagere – selvstændige individer med drømme og forventninger. Markedet dominerer økonomien og vi bliver alle forbrugere før vi er borgere. Der er et nyt fokus på individet, men også på fællesskabet og på, hvem der skal bestemme over hvem. Et generelt oprør mod autoriteter finder sted til lyden af nye toner, med rødder i sort musik.

Frisind og nye koncepter

Medierne bliver flere og flere og spiller en stadig større rolle. Vi kommunikerer på tværs af tidligere grænser og inspireres til at se verden med nye øjne. Med de åbne vidder og det frie udsyn følger også et udbredt frisind. Det bliver sat fokus på vilkårene for stadig voksende grupper af minoriteter, fra enlige mødre til homoseksuelle. Et mere lige og nuanceret samfund opstår på et bagtæppe af popkultur og til lyden af rockmusik. Forest går en stille hær af

enspændere og idealister, der skaber beatpoesi og konceptkunst! Efter et århundrede, hvor kunsten er set gennem rammer af 'ismer', løsriver også repræsentationen og en friere udfoldelse bliver mulig. En mangfoldighed af udtryksformer undslipper kategorisering, men bliver måske også nemmere lukket om sig selv i fraværet af et fælles sprog. Hvis vi bliver fremmedgjorte i en sammenhæng, finder vi fællesskab i en anden. Zap, zap gennem en kalejdoskopisk tid.

På Rønnebæksholm går livet sin stille gang. Efter at være gået i arv i familien Collet gennem det meste af det 20. århundrede, overtager Næstved Kommune ejerskabet i 1994. Først blot jorden og avlsgården og siden, i 1998, også hovedbygningen. Kjeld Riff Andersen – som flere af Rønnebæksholms venner og andre lokale stadig husker – ejede og var bosat i hovedbygningen fra 1966 frem til 1998, da Næstved Kommune overtog. Under hans ejerskab var jorde og avlsgård fortsat ejet af Collet-familien, ved Carl Fredrik Collet, siden hans enke Else Collet og sidst hans søn Peter Collet. Riff Andersen var tilsyneladende en spændende og excentrisk person, optaget af kunsten både som skabende og som samler. Mon ikke vi også hos ham finder et kim til dét Rønnebæksholm vi kender i dag.

Til at reflektere over en fælles historie og fortidens forbrudelser er det altid godt at ty til litteraturen, hvor et eget rum åbner sig mod det fælles. Forfattere kaster sig ind i det modige og ambitiøse projekt det er at dele og beskrive en tid, en begivenhed, en fælles eller individuel erfaring. John Steinbeck skrev *Vredens Druer* i 1939, i 1947 udkom både *Anne Frank's Dagbog* og Primo Levi's *Hvis Dette er et Menneske*. Også når det er tid til at reflektere over den fremtid, vi spejler nutiden i, er litteraturen en tilgængelig skat. Således udkom både Simone de Beauvoir's *Det Andet Køn* og George Orwell's *1984* i 1949.

På en helt anden måde, og dog, spiller ordet og litteraturen også en rolle i den udstilling, som åbner med november på Rønnebæksholm. UNG SOM BLY af Sophia Kalkau & Ursula Andkjær Olsen. Sløret blev løftet den 13. november og udstillingen kan ses og genses vel ind i fremtiden, til den 27. februar 2022.

Hvad er en almanak?

Kort fortalt – ordet stammer fra middelalder-latin *almanachus*, måske via græsk fra koptisk *alemenichiaka*, muligvis fra arabisk *al-manakh*, og betyder 'tavle som angiver Solens og Månens daglige positioner'.

En almanak er normalvis en bog med kalender og forskellige astronomiske oplysninger, ofte indeholder den også enkle fortællinger eller andre kulturelle, religiøse eller meteorologiske oplysninger knyttet til de enkelte dage, måneder eller årstider.